

În anul 1991, am început să predau la fosta Facultate de Științe de la *Alma Mater Apulensis* cursul de *Istoriografie Generală* și am susținut, la un moment dat, prelegerea *Istoriografia iluministă germană*, discutând între altele evoluția istoriografiei germane, ilustrată prin câteva etape și momente esențiale, prilej cu care am insistat și asupra lui Johann Joachim Winckelmann (1717-1768). Acesta ilustrează – mulți dintre Dv. știu! – o orientare culturală de esență enciclopedică în istoriografia Luminilor. Deși făcea parte din „tabăra independenților”, care a abordat dintr-un unghi de vedere insolit și propriu istoria realitate a germanilor dar și a altor popoare, fostului bibliotecar de la Dresda îi datorăm o lucrare fundamentală pentru domeniu, care a facilitat pătrunderea clasicismului în arta și cultura germană, către mijlocul veacului al XVIII-lea. Este vorba, să ne reamintim, de: *Gedanken über die Nachahmung der griechischen Werke in der Malerei und Bildbauerkunst* [Cugetări despre imitarea operelor grecești în pictura și în arta sculpturii], 1750. Mai mult decât atât, președintele societății *Antichitățile din și despre Roma*, care a cercetat - cu aplicație și sistem pentru secolul Luminilor – Antichitatea în toată complexitatea ei, propunea cu insistență abordarea moștenirii clasice grecești și romane din perspectiva contextului istoric, politic, economic, social, religios și cultural, raportată întotdeauna la factorul uman.

Ei bine, despre fondatorul arheologiei ca știință auxiliară a istoriei pe plan european, Johann Joachim Winckelmann, care a semnat *Geschichte der Kunst des Altertums* [Istoria artei antichității], 1764, remarcabilă lucrare ce i-a adus notorietate culturală și științifică, făcând înconjurul lumii erudite în secolele XVIII-XIX, unde a propus între altele investigații științifice aplicate, depășind studierea documentelor și sugerând examinarea pe viu a pieselor arheologice și a monumentelor, discut în fiecare semestru, când predau studenților *Istoriografie Generală*. De data aceasta, Johann Joachim Winckelmann este o posibilă bornă istoriografică justificativă și orientativă, care ne ajută să accesăm spre discursul istoric, elegant, necesar și riguros al unei apreciate cercetătoare germane, Barbara Deppert-Lippitz (n. 1939), a cărei operă scrisă până acum ilustrează admirabil trinomialul investigației istoriei realitate: *narratio, interrogatio și argumentatio*.

Menționăm chiar în acest cadru solemn, când D-na Dr. Barbara Deppert-Lippitz se află în mijlocul populației universitare din fostul oraș iluminist Karlsburg, cu prilejul momentului plin de emoții dar și de responsabilități al acordării titlului de *Doctor Honoris Causa*, ca urmare a propunerii Catedrei de Istorie de la Facultatea de Istorie și Filologie, că viața, activitatea și îndeosebi opera scrisă și consacrată până acum cu precădere artei clasice, grecești, romane – și mai nou dacice – în diferitele ei forme de manifestare, poartă amprenta unei personalități științifice autentice și-a unui om care ne aduce aminte de dimensiunile clasice ale înțelegerii existenței și vieții, și a pledat din totdeauna pentru dreaptă măsură în cercetarea istoriei Antichității. Căci ce ar putea constitui exemplu mai convingător, de dată recentă, decât contribuția

* *Academica laudatio* susținută cu prilejul decernării titlului de *Doctor Honoris Causa* al Universității “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, la 28 noiembrie 2007.

științifică și umană a Domniei Sale la efortul din ultimii ani al autorităților române în drept de reîntregire a patrimoniului cultural-național. În speță este vorba de *identificarea, cercetarea și autentificarea brățărilor plurispiralice dacice, din aur*, sustrase din situl *Sarmizegetusa Regia*, pentru care este specific – între altele – motivul șarpelui (leitmotiv al artei tracogeto-dacice). Din câte am citit și am înțeles, odată cu acest moment cultural și științific, care este în continuă și organică desfășurare, nelipsit de conotații național-politice, opera istorică scrisă a D-nei Dr. Barbara Deppert-Lippitz a cunoscut o nouă etapă a receptării de către publicul românesc, iubitor de istorie cunoaștere-autentică, chiar dacă și înainte cărțile, articolele, comunicările și studiile sale erau citite și folosite de către specialiști din România.

De fapt, ca să ne apropiem de personalitatea științifică de o distincție aparte, pe care și-a edificat-o, de-a lungul anilor, cu forțe proprii și în mod gradat, printr-un travaliu zilnic, riguros, consistent și elegant în domeniul Istoriei universale vechi, cu precădere în sfera investigației Antichității clasice greco-romane din perspectiva dimensiunilor umane ale artei, pe care a slujit-o credincioasă în câmpul interogației științifice și a oficiat-o la diferite manifestări de profil europene și mondiale, prin acuratețe științifică și grație farmecului discursului istoric, trebuie să ne întoarcem la origini („ad fontes”) și la anii formării sale intelectuale. Născută la 3 octombrie 1939, în Kublitz/Stolp i. Pom., urmează între 1961-1968, la Universitatea din Frankfurt/Main, studii temeinice de Arheologie clasică și romană provincială, în specializările Științele auxiliare ale Antichității, Istoria artei și Istoria veche. Pregătirea de specialitate la renumita Universitate, unde a beneficiat de renumiți profesori și cercetători în domeniul Arheologiei clasice greco-romane și a Istoriei artei – între care fosta studentă își aduce aminte cu plăcere dar și cu nostalgie de G. Kleiner, A. Radnoti, H. von Kleist, K. Kraft, A. Heuss, H. Keller – s-a încheiat cu succes, în 1969, susținând o interesantă și documentată teză de licență, bine apreciată de specialiști, în care a abordat *Römischer Goldschmuck des 1. und 2. Jahrhunderts n. Chr. nach datierten Funden* [Ornamentul roman de aur al secolului I-II după Christos datat pe bază de izvoare]. Menționăm că, în februarie 1969, va susține examenul de doctorat, iar un an mai târziu teză de licență va fi publicată, în cadrul unei cercetări monografice, la Mainz. După momentul absolvirii, va locui mai mulți ani în Turcia. Între anii 1969-1972 va fi bursieră a Societății Științifice Germane, calitate în care își va continua specializarea în domeniul științific predilect, pentru ca în anul 1972 să se căsătorească cu Dr. Kurt Deppert, reputat colecționar de artă și expert, alături de care va activa, cu succes, în munca de expertizare științifică a obiectelor de artă (cu precădere, artă clasică greco-romană).

De fapt, între 1972-1992 va depune, împreună cu alți specialiști europeni, o intensă muncă de expertizare științifică, obținând rezultate deosebite, în cadrul legal și organizat oferit de „Kunsthandlung Dr. Kurt Deppert”, Frankfurt/Main, „Münzhandlung Frank Sternberg AG”, Zürich, Herbert A. Cahn, Basel, „Artemis AG”. London, Robert Haber and Company, „Ancient Art” New York. Paralel cu activitatea internațională de expertizare, D-na Dr. Barbara Deppert-Lippitz va continua, cu abnegație, munca de cercetare științifică în efortul constant de investigare a fenomenul artistic al Antichității clasice greco-romane, dacă ținem seama de cercetarea monografică pe care ne-o propune, în anul 1985, în cunoștință de cauză,

asupra imprimării monedei în Milet, la care se adaugă un remarcabil manual consacrat podoabei grecești din aur și un util catalog, urmată de o adevărată cercetare științifică despre podoaba de aur în epoca romană, conservată în colecțiile renumitului „Römisch-Germanisches Zentralmuseum” din Mainz. Aceste lucrări constituie tot atâtea etape în evoluția discursului istoric demn și elegant, semnate de eminenta cercetătoare, asupra cărora vom reveni la un moment dat al alocuțiunii. În același an, va beneficia de un „USA Stipendium” din partea Institutului German de Arheologie, care îi va acorda și titlul de Membru corespondent. O astfel de pregătire de specialitate – la nivel teoretic și practic – îi va înlesni Barbarei Doppert-Lippitz șansa de-a fi investită, în 15 martie 1991, cu mult râvnitul titlul de expert pentru antichități clasice la „Industrie – und Handelskammer Frankfurt am Main”.

Membră în Comitetul Organizatoric al „Conferinței Antichității” (din anul 1991), D-na Dr. Barbara Deppert-Lippitz se va remarca, între anii 1992-1994, printr-o susținută colaborare managerială și științifică, la „Museum für Vor- und Frühgeschichte” din Frankfurt/Main, în calitate de membru al Comitetului organizatoric și coautor al catalogului expoziției *Schwert und Silberschätze, Reichtümer aus 6000 Jahren rumänischer Vergangenheit* (care se va deschide, cu mare succes în fața publicului european select, la Muzeul Arheologic din Frankfurt/ Main). Mai mult decât atât, din 1992 și până astăzi, va onora o intensă activitate științifică de expertizare la diferite muzee reprezentative din SUA, pentru determinarea autenticității și stabilirea valorii unor opere de artă, la propunerea expresă a câtorva autorități americane din lumea finanțelor. În același timp, în 1993 devine membră a Comitetului organizatoric și coautoare pentru expoziția *Die Schraube zwischen Macht und Pracht. Das Gewinde in der Antike*, deschisă la „Museum Würth, Künzelsaus und Archäologisches Landes Museum Baden-Württemberg” din Konstanz. Nu putem ocoli colaborarea științifică la „Museum of Fine Arts in Dallas”, SUA, respectiv publicarea unui modern catalog al Muzeului, *Ancient Gold Jewelry an the Dallas Museum of Art*, și în sfârșit dar nu în ultimul rând, implicarea profesională în proiectul de cercetare și publicare a ornamentelor artistico-științifice conservate la celebrul „Metropolitan Museum of Art” din New York.

De altfel, activitatea de expertizare științifică a D-nei Dr. Barbara Deppert-Lippitz pentru stabilirea autenticității și precizarea valorii unor obiecte de artă, mai ales acelea care reprezintă plenar Antichitatea clasică greco-romană, continuă și la ora actuală, cu rezultate pragmatice și surprinzătoare pentru specialiști dar și pentru proprietarii – particulari ori instituționali – din Europa ori din SUA. În acest sens, ar trebui înțeleasă și apreciată chiar și colaborarea cu autoritățile române, în efortul de loc comod de autentificare a brățărilor plurispiralice dacice, multe dintre ele răscumpărate de statul român, cu concursul direct și profesional al D-nei Dr. Barbara Deppert-Lippitz, expert internațional autorizat, prin mijlocirea științifică și umană a D-nei Dr. Lucia Marinescu, fost Director General al Muzeului Național de Istorie al României, distinsa noastră asistentă de la Istoria Veche a României, din deceniul 7 al secolului trecut, al studenției la Facultatea de Istorie și Filosofie de la „Alma Mater Napocensis”. La acest capitol al activității se impun atenției specialiștilor opiniile și principiile expuse într-un provocator text, încă în manuscris, *Structura comerțului legal și ilegal cu antichități*, 19 p. Aici, Dr. Barbara Deppert-Lippitz abordează, în cunoștință de

cauză, după câteva considerații introductive, o incursiune în istoria comerțului cu antichități, structurile actuale ale comerțului cu obiecte de patrimoniu din Antichitate, braconierii, intermediarii, valorificarea obiectelor, comercianții de antichități, casele de licitații, stabilirea prețului, veniturile, colecționari și muzee ș.a.

Din acest punct de vedere sunt prețioase, sub raport istoriografic, declarațiile specialistei de la Frankfurt/Main din 16 mai 2007, cu ocazia Conferinței de presă desfășurată la Muzeul Național de Istorie al României, care a avut drept obiectiv al discuțiilor brățile dacice răscumpărate. În acest context, ar trebui să adăugăm și interviul acordat pentru publicația bucureșteană *Formula AS*, 770, 2007. Răspunsurile oferite, cu acel prilej, au stârnit suficiente stări pascaliene, dacă nu chiar iritații, printre specialiști și în rândul iubitorilor istoriei vechi a României. Este un context în care aflăm nu numai punctul de vedere vrednic de încredere al unui autentic specialist în aur, membru de marcă al „Industrie- und Handelskammer Frankfurt am Main”, care a publicat articole, comunicări și studii despre peste 1.500 de bijuterii din metale prețioase, dar și mărturisiri, unele incomode, în ceea ce privește primele contacte științifice cu istoria românilor din epoca veche și anumite uzanțe istoriografice contemporane. Socotim că fosta studentă de la Universitatea din Frankfurt/Main a putut afla date și informații și despre Istoria veche a României, cu ocazia cursurilor și seminariilor, cu atât mai mult cu cât Dacia a făcut parte integrantă, după cucerirea ei de către romani, din Imperiu. Însă, aceste contacte datează, în mod sistematic, mai ales din anul 1994, cu prilejul renumitei expoziții organizate în Germania, care cuprindea obiecte de tezaur din România, când a participat la organizarea manifestării dar și la redactarea catalogului, ocazie cu care a început să studieze piese reprezentative din perioada tracică.

Discursul istoric semnat până acum de D-na Dr. Barbara Deppert-Lippitz, așa după cum rezultă nu numai din „Ihre kleine aber überzeugende Bibliothek”, pusă la dispoziția noastră cu o rară distincție umană și generozitate academică, dar și din impresionanta *Liste wissenschaftlicher Publikationen* (articole, comunicări, studii, cărți, monografii etc.), este centrat pe câteva subiecte, judicios alese din perspectivă istoriografică, fără să mărturisească un spirit conservator în cercetarea științifică, valorificând în spiritul Istoriei artei *moștenirea Antichității clasice greco-romane*. De altfel, cineva de la Catedra de Istorie, care a răsfoit cărțile oaspetelui Universității apulense donate nu demult, susține că, după parcurgerea lor, chiar în zig-zag, a devenit mai bun, firește din perspectivă istoriografică. În fond, preocupările sale în cercetarea științifică datează, surprinzător de timpuriu, din deceniul 7 al secolului trecut, mai precis din anul 1962, când Barbara Deppert-Lippitz era încă studentă la Arheologie clasică și romană provincială, Istoria artei și la Istoria veche, în Universitatea din Frankfurt/Main.

Credincioasă unei investigații științifice de factură clasică, dacă mi se permite o astfel de afirmație, ilustrând anumite principii winckelmanniene, prin revenirea cu încăpățănare asupra unui subiect enunțat în publicații de specialitate, pe firul unei documentări ciclice, care înregistrează diferite și binevenite, dar neașteptate reevaluări investigaționale, în raport direct cu anumite împliniri documentare și istoriografice, – Mă întreb, dacă aici nu putem surprinde câteva ecouri din gândirea lui Giambattista Vico? –Dr. Barbara Deppert-Lippitz cercetează, inițial, arta imprimării monedelor ori împodobirea argintului în Milet, celebrul oraș grecesc (fundat de ionieni, la sfârșitul

mileniului II î. Chr.) pe coasta apuseană a Asiei Mici. Este cazul să remarcăm rezultatele investigațiilor sale din cunoscutele publicații *Schweizer Münzblätter* și *Schweizerische Numismatische Rundschau*, pentru ca în cele din urmă să subliniem semnificația culturală și științifică a temeinicei lucrări, oferită istoriografiei europene, în celebra colecție *Typos – Monographien zur antiken Numismatik: Die Münzprägung Milet's vom vierten bis ersten Jahrhundert v. Chr.* [Baterea monedei în Milet între secolele IV-I înainte de Hristos], Aarau, Frankfurt am Main, Salzburg, Verlag Sauerländer, 1984, 223 p. + 36 pl. Fără să intrăm în detalii, care nu-și găsesc locul aici, precizăm temeinicia discursului istoric diseminat în această carte de excepție, care se parcurge cu folos științific, unde găsim o alternanță între considerații generale asupra situației Miletului în secolul IV î. Hr. și riguroase datări monetare, analize stilistice ale emisiunilor milesiene, catalog al pieselor, nenumărate reproduceri, diferite categorii de indici etc.

Pasiunea constantă și justificată a D-nei Dr. Barbara Deppert-Lippitz asupra obiectelor de podoabă din metale prețioase din Antichitatea clasică greco-romană poate fi urmărită cu ușurință în biobibliografia cercetătoarei, la nivelul unor articole, studii, comunicări, note etc., publicate în prestigioase reviste de specialitate, respectiv și la dimensiunile unor lucrări de sine stătătoare, impresionante nu numai prin cantitatea informației dar și în ceea ce privește rigoarea discursului istoric, clasic în structura lui interioară, care convinge la nivel documentar dar și interpretativ. Ne gândim, în această ordine de idei, la *Antike Kunst, Germania, Gnomon, Helvetia Archaeologica, Linzer Archäologische Forschungen, Metropolitan Museum Journal, Museum für Vor- Frühgeschichte Städeljarbuch, Muse*, ca să rămănen la câteva dintre cele mai reprezentative publicații de specialitate.

Deceniul 9 al secolului trecut a fost benefic din punct de vedere istoriografic și științific pentru D-na Dr. Barbara Deppert-Lippitz, dacă avem în discuție utilul și elegantul manual *Griechischer Goldschmuck*, dar și albumul *Goldschmuck der Römerzeit im Römisch-Germanischen Zentralmuseum*. În primul caz, suntem în fața volumului 27 din celebra colecție *Kulturgeschichte der antiken Welt*, editat în condiții grafice de excepție, de „Verlag Philipp von Zabern” din Mainz am Rhein, distinsa autoare urmărind evoluția podoabei grecești din aur, în raport direct cu impresionanta istorie a civilizației grecești. Aceasta cu atât mai mult cu cât podoaba este interpretată dintr-o astfel de perspectivă culturală și istoriografică! Pe parcursul unui excurs științific captivant, credibil și rațional, sunt trecute în revistă începuturile artei, momentul Micene (debutul, înflorirea și sfârșitul meșteșugului aurului, sec. 15-14, 13-12 î. Hr.), secolul întunecat (sec. 11-10 î. Hr.), podoaba geometrică (sec. 9-8 î. Hr.), influența orientală în Creta, Cipru și Rodos (circa 800 î. Hr.), orientalizarea meșteșugului în aur în Atena (825-700 î. Hr.), descoperiri din Grecia, Italia și Sicilia (sec. 7 î. Hr.), momentul Efes (sec. 7-6 î. Hr.), orientalizarea muncii podoabelor din insulele grecești (650-600 î. Hr.), podoaba în timpul arhaic (600-480 î. Hr.), clasicismul timpuriu și începuturile stilului curat (480-400 î. Hr.), stilul curat (400-330 î. Hr.), primele începuturi ale elenismului, descoperiri elenistice timpurii (330-220 î. Hr.), podoaba elenistică de aur superioară (220-130 î. Hr.), elenismul târziu (130-30 î. Hr.). Nu trebuie să uităm faptul că demonstrația istoriografică a D-nei Barbara Deppert-Lippitz asupra acestui capitol esențial și fascinant din evoluția istoriei artei în Antichitate este însoțită de o bibliografie coplesitoare și cu note științifice de o erudiție academică neforțată, la care

se adaugă suita de indici și registre, fără să trecem cu vederea materialul ilustrativ (alb-negru și color), care conferă un plus de atractivitate culturală și științifică lucrării, judecată ca o construcție unitară. Parcurgerea atentă a cărții ne convinge să acceptăm constatările finale ale cercetătoarei, care este de părere că podoaba grecească din aur reprezintă mai mult decât farmecul materialului prețios și al tehnicii rafinate; ea însumează meseria artistică antică în forma cea mai reprezentativă și câteodată, de asemenea, arta antică. („Griechischer Goldschmuck bietet weit mehr als den Reiz kostbaren Materials und raffinierter Technik. Er repräsentiert antikes Kunstgewerbe in seiner reizvollsten Form und machmal auch antike Kunst”).

A doua importantă lucrare, pe care o avem în vedere în acest moment al abordării discursului istoric semnat de D-na Dr. Barbara Deppert-Lippitz, a fost editată sub auspiciile renumitului „Römisch-Germanisches Zentralmuseum” – Forschungsinstitut für Vor- und Frühgeschichte”, la Bonn, în 1985, la Dr. Rudolf Habelt GmbH, sub titlul *Goldschmuck der Römerzeit im Römisch-Germanischen Zentralmuseum*, V, 38 p., 55 pl. Volumul, care ne aduce aminte, prin formatul elegant și prin ținuta grafică de o foarte bună calitate, de un album de artă, abordează din diferite unghiuri ale investigației științifice, în raport direct cu specificul colecției *Kataloge Vor- und Frühgeschichtlicher Altertümer*, Band 23, podoaba romană de aur în contextul unor observații preliminare (de pildă, raportarea speței la momentul cuceririi Asiei Mici și a Egiptului), unde se urmărește tehnica, respectiv meșteșugul manual al producerii podoabelor din aur. Mai mult decât atât, catalogul, care însoțește demonstrația științifică, include șase categorii de podoabe, convingător ilustrate cu imagini, între care se remarcă: podoabe pentru gât și braț, piese de podoabă cu destinație incertă, cercei, inele, obiecte de podoabă moderne cu geme antice ș.a. Catalogul este completat, în mod firesc, cu o valoroasă bibliografie și prescurtări de specialitate, concordanța numerelor de inventar și catalog etc. Suntem în fața unei demonstrații istorice și științifice credibile, care analizează și interpretează podoabele de aur din vremea romanilor conservate într-o instituție muzeală de talie mondială din unghiul de vedere al civilizației Antichității clasice și ale dimensiunilor ei umane. Răspândite în mai multe zone ale continentului european, podoabele din aur au contribuit la difuzarea și la cultivarea gustului pentru frumos și, în general, asupra artei în diferite straturi ale societății din spațiul geopolitic al lumii romane.

Prezența într-un mediu universitar românesc, cum este *Alma Mater Apulensis*, a unei eminente cercetătoare germane, de talia D-nei Dr. Barbara Deppert-Lippitz, recunoscută ca unul din cei mai mari specialiști în activitatea de expertizare științifică a pieselor de aur, respectiv pentru stabilirea autenticității și precizarea valorii unor obiecte de artă, mai ales acelea care reprezintă Antichitatea clasică greco-romană, ne obligă să menționăm, în cele din urmă, și câteva din cercetările Domniei Sale asupra istoriei vechi a României, respectiv colaborările cu specialiști din țara noastră. Convingătoare este, din acest unghi al cercetării, participarea la cunoscuta expoziție *Reichtümer aus 6000 Jahren rumänischer Vergangenheit - Goldhelm Schwert und Silberschätze*, care s-a desfășurat între 29 ianuarie - 17 aprilie 1994 la „Museum für Vor- und Frühgeschichte – Archäologisches Museum der Stadt Frankfurt am Main”, în principal parteneriatul cu Muzeul Național de Istorie al României, condus pe atunci de D-na Dr. Lucia Marinescu, statornică prietenă și colaboratoare a specialistei germane. De

fapt, această manifestare muzeografică internațională a beneficiat, după cum rezultă și din splendidul catalog, la care D-na Dr. Barbara Deppert-Lippitz a asigurat, din partea germană „Sprachliche Bearbeitung” și „Wissenschaftliche Redaktion”, de contribuția mai multor specialiști și instituții de profil din România, și a ilustrat mai multe etape, momente și perioade din istoria veche a românilor (neoliticul, epoca bronzului, Hallstatt, perioada traco-getică, perioada dacilor, epoca greco-romană, romană, epoca romană târzie, epoca hunilor, goții și gepizii, epoca bizantină). Remarcăm, acum și aici, densul studiu al cercetătoarei din Germania, care a vizat *Thrako-getische Silberschätze* [Podoabe din argint traco-getice].

Interesul științific actual al D-nei Dr. Barbara Deppert-Lippitz pentru istoria veche a României este concretizat și în câteva articole, comunicări și studii, rămase încă în manuscris, pe care am avut ocazia să le parcurgem, prin bunăvoința D-lui conf. univ. dr. Augustin Lazăr de la Facultatea de Drept și Științe Sociale. Și de data aceasta, cercetătoarea respectă, în scris, principiile winckelmanniene de abordare ale istoriei realitate, oferindu-ne o istorie cunoaștere credibilă și, dacă ni se permite, suficient de rotundă. Amintim, în acest sens: „Dakische Goldspiralen aus den Orăștie Bergen”, [Spiralele dacice de aur, din Munții Orăștiei], 20 p., investigație de bun simț, riguroasă și realistă asupra unor piese autentice din patrimoniul național al României, intens mediatizate în ultimele luni, chiar în contextul expunerii lor la Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia, asupra cărora expertul internațional și specialistul și-au spus cuvântul (arta prelucrării aurului în Antichitate; fabricarea brățărilor dacice; brățările dacice din aur: greutate și măsură; proporția decorului; analiza metalelor; catalogul brățărilor dacice din aur; atelierele brățărilor; brățări cu motivul șarpelui etc.) – de altfel, un studiu, cu același titlu, însă de 42 p., se află sub tipar la *Apulum*; „Überlegungen zur goldenen Zwiebelknopffibel aus dem gepidischen Fürstengrab Grab Apahida I” [Observații asupra fibulelor din aur”Bulb de ceapă” din mormântul princiar gepid - Apahida I], 19 p. Este un exemplu de cercetare comparativă asupra unor piese de artă din perioada migrației gepizilor, care au creat o adevărată istoriografie și legendă, stârnind interes și pe plan central-european, pe firul unor necesare investigații interdisciplinare, la granița dintre arheologie și istoria artei.

S-ar putea discuta ore în șir pe marginea articolelor, comunicărilor, notelor de cercetare, studiilor și mai ales asupra cărților de sine stătătoare, alcătuite și publicate de-a lungul a peste trei decenii de activitate științifică laborioasă de D-na Dr. Barbara Deppert-Lippitz. De data aceasta, timpul nu ne ajută, fiindcă programul academic organizat include și alte momente, care-și așteaptă deja cursul. Numărul și provocatoarea problematică istoriografică, pe care ne-o pronune discursul istoric în cauză, ne-ar permite, ca într-un joc bibliotecăresc, să putem alcătui un mic monument din ele, pe frontonul căruia să scriem, apelând la limba latină atât de dragă și familiară cercetătoarei: „Saluti et solatio aegrorum”, având în vedere că unii dintre noi, cei prezenți în Aula Magna, sunt bolnavi de istorie autentică.

În efortul constant de implicare academică în viața universitară internă și externă, în cadrele nu tocmai comode ale Programului de la Bologna, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Facultatea de Istorie și Filologie, Catedra de Istorie, oficiază ceremonia acordării titlului de *Doctor Honoris Causa*, prin recunoașterea operei unui reprezentativ istoric, expert științific internațional pentru stabilirea autenticității și

precizarea valorii obiectelor de patrimoniu și de artă, care ilustrează mai ales Antichitatea clasică greco-romană. Aceasta cu atât mai mult cu cât specialistul s-a aplecat, cu luciditate, răbdare și profesionalism și asupra câtorva piese reprezentative pentru tezaurul României – în efortul general al țării de reîntregire al patrimoniului național – și în ceea ce privește Istoria artei vechi și medievale.

Instantă în istoriografia central-europeană și în opinia culturală generală a României, printr-o operă scrisă, care a început – de timpuriu – să se bucure de audiență, D-na Dr. Barbara Deppert-Lippitz este propusă astăzi, în cunoștință de cauză, pentru acordarea meritatei distincții. Facultatea de Istorie și Filologie și Catedra de Istorie nutresc convingerea că, prin titlul academic atribuit distinsului cercetător și expert de la „Industrie- und Handelskammer Frankfurt am Main”, omagiază în principal prestația științifică a unui istoric autentic din timpurile noastre. Domnia Sa n-a uitat nici în Cetatea Vauban de la Alba Iulia principiile vizionarului Johann Joachim Winckelmann, cercetând dimensiunile umane ale istoriei generale, așa cum este ilustrată de Antichitatea clasică greco-romană, de pe pozițiile unui „istoric independent” ori, cum îi place Domniei Sale să se autoproclame, „istoric liber”. Cât poate fi de liber un istoric și în vremurile noastre, când istoria îndeplinește încă statutul de *instrumentum regni*? De altfel, în încheiere, îmi permit să rostesc, în numele instituției gazdă, care se onorează pe sine, primind printre membrii comunității academice de la Alba Iulia o personalitate în sensul cultural și științific plenar al cuvântului, investită cu privilegii dar și cu îndatoriri: „Ave Domina Doctor Barbara Deppert-Lippitz, professores et studentes Almae Matris Apulensis te salutant”.

Alba Iulia, 28 noiembrie 2007

Prof. univ. dr. Iacob Mârza